

СПРИЙНЯТТЯ АРХІТЕКТУРНОГО СЕРЕДОВИЩА: РІВНОВАГА ПРИРОДНОГО КАДРУ

Ключові слова: сприйняття архітектурного середовища, кінокадр, природний кадр, рівновага кадру, композиція кадру.

Сприйняття навколишнього архітектурного середовища обумовлено фізіологією людини, яка може бачити лише в обмеженому діапазоні по вертикалі та горизонталі, тобто в певних границях. Ці границі постійно змінюються разом із зміною руху очей, нахилом та поворотом голови і тіла. Проте в зафіксованому напрямку те, що людина бачить перед собою являє певний природний кадр, рамками якого є обмеження (границі), викликані нашими фізіологічними особливостями. Саме тому можна припустити, що процес сприйняття середовища має схожість із побудовою кінокадру, який має свої межі та композицію, а отже, його можна заздалегідь прогнозувати, вибудовувати, komponувати, тим самим, маніпулювати, впливати на нього і створювати потрібний сценарій сприйняття середовища.

Фізіологічні особливості зору такі, що сприйняття зорової інформації є дуже вибірковим, і людина ретельно розглядає і бачить лише те, що в даний момент її цікавить, не звертаючи увагу на окремі деталі, що попадають в поле зору – це і є композиційним центром природного кадру, який постійно змінюється разом із границями.

Положення людини в просторі, яке характеризується поняттями «низ», «верх», «з переду», «ззаду», «збоку», безпосередньо впливає на врівноваженість та гармонізацію композиції оточуючого архітектурного середовища в цілому та природного кадру зокрема. Візуальні зв'язки визначають орієнтацію та направленість простору. Рівновага природного кадру, на відміну від кінокадру, який вибудовується у певних рамках, залежить від візуальної ваги (візуального впливу) – це поняття, яке характеризує обсяг уваги, яку приділяє людина тому чи іншому елементу архітектурного простору при його спогляданні.